

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-09

Diarienummer 2020-20403

Handläggare

Charlotta Cederberg

Telefon: 031-368 38 76

E-post: charlotta.cederberg@miljo.goteborg.se

Ändring av miljö- och klimatnämndens delegationsordning

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden antar ändringarna och delegerar beslutanderätt i avsnitt 27 avseende ärenden enligt alkohollagen (2010:1622) i delegationsordningen i enlighet med tjänsteutlåtandets förslag. Ändringarna ska gälla från och med den 1 juni 2025.
2. Miljö- och klimatnämnden ger förvaltningschefen, i delegationsordningen benämnd direktör, rätt att i sin tur uppdra åt annan anställd att besluta i förvaltningschefens ställe genom vidaredelegation i ärendetyperna i avsnitt 27 i delegationsordningen.

Sammanfattning

Miljöförvaltningens förslag till tillägg och ändringar av delegationsordningen kommer sig av riksdagens beslut att, under en begränsad tid, införa en möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker. De nya bestämmelserna införs i alkohollagen och träder i kraft den 1 juni 2025. Prövning av gårdsförsäljningstillstånd och tillsyn av gårdsförsäljning ska utföras av kommunen.

Av miljö- och klimatnämndens reglemente framgår det att nämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande tillstånd, registrering, tillsyn, kontroll och administrativa ingripande enligt alkohollagen. Prövning och tillsyn av gårdsförsäljningstillstånd ska följaktligen hanteras av nämnden.

För att på ett effektivt sätt kunna tillämpa de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning i alkohollagen föreslår förvaltningen tillägg och ändringar i nämndens delegationsordning avsnitt 27. Ändringarna föreslås gälla från och med den 1 juni 2025.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Ärendet

Nämnden föreslås delegera sin beslutanderätt i enlighet med tjänsteutlåtandets förslag och ge direktören rätt att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd om inte annat anges i anmärkningsfältet i delegationsordningen. Förslagna tillägg och ändringar i delegationsordningen föreslås träda i kraft den 1 juni 2025.

Beskrivning av ärendet

Allmänt om delegationsordningen

Miljö- och klimatnämnden kan i en delegationsordning enligt 6 kap. 37 § kommunallagen delegera sin beslutanderätt i vissa ärenden till presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare, en automatiserad beslutsfunktion eller en anställd (delegat).

Delegationsordningen innebär att beslutanderätten i vissa ärenden flyttas över från nämnden till förvaltningschefen, i delegationsordningen benämnd direktör. Nämnden avgör själv i vilken utsträckning den vill använda sig av sin delegeringsrätt inom de ramar som kommunallagen anger. När ett beslut fattas på delegation tas det på nämndens vägnar. Genom att beslutanderätten delegeras blir beslutsvägarna kortare, vilket medför en ökad effektivitet. En avvägning måste emellertid alltid ske mellan effektivitetskraven och demokratiaspekterna, det vill säga kravet på inflytande för de förtroendevalda. Det är väsentligt att möjligheten att delegera inte används på ett sådant sätt att nämnden avhänder sig ledningen och ansvaret för de principiellt viktiga frågorna.

Nämnden kan när som helst återkalla beslutanderätten helt eller i visst fall. Nämnden kan alltid besluta i ett enskilt ärende trots att beslutanderätten har delegerats. Nämnden kan dock inte ändra eller återta ett beslut som har fattats med stöd av delegation.

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas till nämnden i den utsträckning och enligt den ordning som nämnden beslutar om.

Småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker

Den 16 januari 2025 överlämnade regeringen propositionen *Bättre förutsättningar för besöksnäringen i fråga om småskalig produktion av alkoholdrycker (prop. 2024/25:86)* till riksdagen.

I propositionen föreslås att det ska införas en möjlighet till småskalig gårdsförsäljning av alkoholdrycker i syfte att förbättra förutsättningarna för lokal besöksnäring. Det föreslås bland annat krav på tillstånd för gårdsförsäljning (gårdsförsäljningstillstånd) och att alkoholdryckerna är egentillverkade. Enbart småskaliga oberoende tillverkare ska få gårdsförsäljningstillstånd. Gårdsförsäljning ska endast få ske till konsumenter som deltar i ett kunskapshöjande besöksarrangemang som anordnats av tillverkaren.

Av propositionen framgår att de nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 juni 2025 samt att reformen bör utvärderas och att de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning föreslås gälla i sex år från ikraftträdandet.

Den 23 april 2025 röstade riksdagen igenom regeringens förslag till ändringar i alkohollagen.

I detta tjänsteutlåtande finns förslag på tillägg och ändringar i avsnitt 27 i nämndens delegationsordning med anledning av de nya bestämmelserna i alkohollagen. Ändringarna föreslås gälla från och med den 1 juni 2025, samma dag som de nya bestämmelserna om gårdsförsäljning i alkohollagen träder i kraft.

Förvaltningens bedömning

I miljö- och klimatnämndens reglemente kapitel 2 § 2 anges att nämnden *ska fullgöra kommunens uppgifter för det som ankommer på kommunen gällande tillstånd, registrering, tillsyn, kontroll och administrativa ingripande enligt alkohollag och lag om tobak och liknande produkter samt lag om tobaksfria nikotinprodukter*. Eftersom bestämmelserna om gårdsförsäljning införs i alkohollagen ska miljö- och klimatnämnden, i enlighet med reglementet, fullgöra kommunens uppgifter i fråga om prövning och tillsyn av gårdsförsäljning av alkohol enligt alkohollagen.

Det ansvar som kommunen får för tillståndsprövning och tillsyn av gårdsförsäljning motsvarar det ansvar som kommunen sedan tidigare har över alkoholservering. Prövning av serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen är delegerat från miljö- och klimatnämnden till förvaltningschefen, i delegationsordningen benämnd direktör. För en effektiv prövning och tillsyn av gårdsförsäljning enligt alkohollagen föreslår förvaltningen ändringar i delegationsordningens avsnitt 27 och att nämnden delegerar beslutanderätten även i ärenden rörande gårdsförsäljning.

Följande ändringar föreslås i avsnitt 27 i nämndens delegationsordning:

Nr	Ärendetyp	Delegat	Anmärkning
<u>27.7</u>	<u>Besluta om gårdsförsäljningstillstånd, enligt 5 a kap. 1 och 6 §§.</u>	<u>Direktör</u>	
<u>27.8</u>	<u>Besluta om förändring av gårdsförsäljningstillstånd, enligt 5 a kap. 1 och 6 §§.</u>	<u>Direktör</u>	
27.7 <u>9</u>	Besluta om att för visst tillfälle förbjuda eller inskränka försäljning av alkoholdrycker, enligt 3 kap. 10 §.	Direktör	
27.8 <u>10</u>	Besluta om att avskriva ärende då sökanden återtagit ansökan eller då sökanden upphört som rättssubjekt, enligt 8 kap. 1, 2, 4, 6 och 7 §§.	Direktör	
27.9 <u>11</u>	Besluta om att avskriva ärende om sanktionsutredning, enligt 9 kap. 2 §.	Direktör	
27.10 <u>12</u>	Besluta om att meddela en erinran, enligt 9 kap. 17 §.	Direktör	
27.11 <u>13</u>	Besluta om att meddela en varning eller återkalla ett serveringstillstånd <u>eller ett gårdsförsäljningstillstånd</u> , enligt 9 kap. 17 och 18 §§ <u>18 a §§</u> . Gäller inte återkallelse enligt 27.12 <u>14</u> och 27.13 <u>15</u> .	Direktör	
27.12 <u>14</u>	Besluta om att återkalla serveringstillstånd <u>eller gårdsförsäljningstillstånd</u> efter uppsägning från tillståndshavaren, enligt 9 kap. 18 § p. 1.	Direktör	
27.13 <u>15</u>	Besluta om att återkalla serveringstillstånd <u>eller gårdsförsäljningstillstånd</u> då nytt serveringstillstånd beviljats i samma lokal <u>eller på samma försäljningsställe</u> , enligt 9 kap. 18 § p. 1.	Direktör	
27.14 <u>16</u>	Besluta om att meddela en varning eller försäljningsförbud vid detaljhandelsförsäljning eller servering av folköl, enligt 9 kap. 19 §.	Direktör	

Nr	Ärendetyp	Delegat	Anmärkning
27. 15 <u>17</u>	Beslut om att medta varuprov, enligt 9 kap. 13 §.	Direktör	
27. 16 <u>18</u>	Överlämna uppgift vid misstanke om brott till myndighet som har till uppgift att ingripa mot brottet eller överlämna uppgift till annan myndighet då uppgiftslämnandet uppenbart har företräde framför sekretesskyddet, enligt 10 kap. 24 och 27 §§ offentlighets- och sekretesslagen.	Direktör	
27. 17 <u>19</u>	Begära polismyndighetens biträde, enligt 9 kap. 9 §.	Direktör	

Direktörens vidaredelegation

Då nämnden föreslås ge direktören rätt att vidaredelegera beslutanderätt till annan anställd redogörs nedan för den vidaredelegationsordning som direktören har för avsikt att besluta om. Förändringarna i vidaredelegationen avser endast de ärendetyper som berörs av de föreslagna ändringarna av delegationsordningen.

Nr	Ärendetyp	Delegat	Anmärkning
<u>27.7</u>	<u>Besluta om gårdsförsäljningstillstånd, enligt 5 a kap. 1 och 6 §§.</u>	<u>Ec</u>	
<u>27.8</u>	<u>Besluta om förändring av gårdsförsäljningstillstånd, enligt 5 a kap. 1 och 6 §§.</u>	<u>Ec</u>	
27. 11 <u>13</u>	Besluta om att meddela en varning eller återkalla ett serveringstillstånd <u>eller ett gårdsförsäljningstillstånd</u> , enligt 9 kap. 17 och 18 §§ <u>18 a §§</u> . Gäller inte återkallelse enligt 27. 12 <u>14</u> och 27. 13 <u>15</u> .		
	Varning.	Ec	
	Återkalla serveringstillstånd <u>eller gårdsförsäljningstillstånd</u> .	Ac	
27. 12 <u>14</u>	Besluta om att återkalla serveringstillstånd <u>eller gårdsförsäljningstillstånd</u> efter uppsägning från tillståndshavaren, enligt 9 kap. 18 § p. 1.	Handl	
27. 13 <u>15</u>	Besluta om att återkalla serveringstillstånd <u>eller gårdsförsäljningstillstånd</u> då nytt <u>serverings</u> stillstånd beviljats i samma lokal <u>eller på samma försäljningsställe</u> , enligt 9 kap. 18 § p. 1.	Handl	

Maria Jacobsson

Aili Giselsson

Direktör

Avdelningschef